Opatrenie rektora č. 18/2026

o rigoróznom konaní

Rektor Prešovskej univerzity v Prešove vydáva podľa § 61 zákona č. 300/2025 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vysokoškolský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), v nadväznosti na § 137 tohto zákona a vyhlášku Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky č. 205/2026 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia vysokoškolského zákona, toto opatrenie:

Čl. 1
Všeobecné ustanovenia

1. Toto opatrenie upravuje podmienky, organizáciu a priebeh rigorózneho konania na Prešovskej univerzite v Prešove (ďalej len „univerzita“), vrátane podmienok uznávania obhájenej diplomovej práce alebo obhájenej dizertačnej práce ako rigoróznej práce a úspešne vykonanej dizertačnej skúšky ako rigoróznej skúšky.
2. Rigoróznou skúškou a obhajobou rigoróznej práce má uchádzač na základe samostatného štúdia preukázať, že v študijnom odbore má hlbšie vedomosti, je spôsobilý samostatne si osvojovať nové poznatky vedy a praxe a získané vedomosti aplikovať tvorivým spôsobom v praxi.
3. Univerzita je oprávnená uskutočňovať rigoróznu skúšku a obhajobu rigoróznej práce v študijnom odbore, v ktorom má akreditovaný študijný program, po absolvovaní ktorého sa udeľuje akademický titul „magister“.
4. Rigoróznu skúšku, ktorej súčasťou je aj obhajoba rigoróznej práce, môže vykonať absolvent študijného programu, ktorý získal akademický titul „magister“, alebo absolvent obdobného študijného programu v zahraničí, a to v študijnom odbore, v ktorom získal vysokoškolské vzdelanie, alebo v súvisiacom študijnom odbore.
5. Súvislosť študijného odboru podľa odseku 4 posudzuje predseda komisie pre rigorózne konanie (ďalej len „predseda rigorózneho konania“), ktorý svoje stanovisko predkladá príslušnému prodekanovi; ak sa rigorózne konanie uskutočňuje na univerzitnom pracovisku, stanovisko predkladá príslušnému prorektorovi.
6. Ak sa v tomto opatrení uvádza pôsobnosť dekana, pri rigoróznom konaní uskutočňovanom na univerzitnom pracovisku vykonáva túto pôsobnosť rektor, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Čl. 2
Prihláška na rigorózne konanie

1. Uchádzač podáva prihlášku na rigorózne konanie pracovisku, ktoré organizačne zabezpečuje rigorózne konanie v príslušnom študijnom odbore. Fakulta alebo univerzitné pracovisko zverejňuje spôsob podania prihlášky, termíny a požadované prílohy na svojom webovom sídle.
2. Uchádzač môže podať prihlášku na rigorózne konanie v období september - jún v príslušnom kalendárnom roku. K prihláške uchádzač priloží najmä doklad o ukončení vysokoškolského vzdelania druhého stupňa, dodatok k diplomu alebo výpis výsledkov štúdia, prípadne ďalšie doklady potrebné na

posúdenie splnenia podmienok rigorózneho konania. Absolvent zahraničnej vysokej školy predloží aj doklad o uznaní vysokoškolského vzdelania, ak sa podľa osobitných predpisov vyžaduje.

3. Uchádzač o rigorózne konanie odovzdáva s prihláškou i protokol o zadaní rigoróznej práce. Protokol o zadaní rigoróznej práce potvrdený predsedom rigorózneho konania a dekanom/ rektorom sa vyhotovuje v dvoch exemplároch. Jeden zostáva uchádzačovi, druhý sa odovzdá na študijnom oddelení.
4. Uchádzač v prihláške uvedie študijný odbor, v ktorom žiada vykonať rigoróznu skúšku, a navrhovanú tému rigoróznej práce, ak téma nie je určená iným spôsobom fakultou alebo univerzitným pracoviskom.
5. Ak prihláška neobsahuje požadované náležitosti alebo prílohy, uchádzač sa vyzve na ich doplnenie v primeranej lehote. Ak uchádzač nedostatky v určenej lehote neodstráni, prihláška sa ďalej neposudzuje.
6. Splnenie podmienok na začatie rigorózneho konania posudzuje predseda rigorózneho konania. Ak uchádzač spĺňa ustanovené podmienky, predseda rigorózneho konania odporučí jeho prijatie na rigorózne konanie.
7. O prijatí uchádzača na rigorózne konanie rozhoduje dekan; pri rigoróznom konaní uskutočňovanom na univerzitnom pracovisku rektor. O výsledku je uchádzač písomne informovaný do 30 dní odo dňa doručenia úplnej prihlášky.
8. Po prijatí na rigorózne konanie sa uchádzač zaeviduje v informačnom systéme univerzity v rozsahu potrebnom na administráciu rigorózneho konania.

Čl. 3
Organizácia rigorózneho konania a rigorózna práca

1. Komplexnú zodpovednosť za rigorózne konanie má dekan v prípade realizácie rigorózneho konania na fakulte, alebo rektor v prípade realizácie rigorózneho konania v univerzitných študijných programoch. Koncepcia a realizácia rigoróznych skúšok patrí do zodpovednosti prodekana/prorektora, ktorého určí dekan/rektor. Administratívne úkony zabezpečuje pracovisko určené dekanom alebo rektorom.
2. Predseda rigorózneho konania vymenúva a odvoláva dekan alebo rektor. Predseda rigorózneho konania najmä posudzuje súvislosť odborov, potvrdzuje témy rigoróznych prác, potvrdzuje protokol o zadaní rigoróznej práce, v ktorom sa odporúča znenie témy a príp. školiteľa rigoróznej práce, prijíma rigorózne práce na obhajobu a navrhuje predsedu, členov rigoróznej komisie a oponentov rigoróznych prác a zabezpečuje odbornú úroveň rigorózneho konania.
3. Tému rigoróznej práce schvaľuje dekan alebo rektor na návrh predsedu rigorózneho konania. Zmena témy je možná v odôvodnenom prípade so súhlasom dekana alebo rektora.
4. Rigorozant odovzdá rigoróznu prácu do 18 mesiacov od zaevidovania prihlášky. Na odôvodnenú písomnú žiadosť môže dekan alebo rektor po vyjadrení predsedu rigorózneho konania túto lehotu predĺžiť najviac o 12 mesiacov. Ak rigorozant prácu neodovzdá ani v predĺženej lehote, rigorózne konanie sa ukončí.
5. Rigorózna práca sa spravidla vypracúva v štátnom jazyku. Dekan alebo rektor môže na žiadosť uchádzača a po vyjadrení predsedu rigorózneho konania povoliť jej vypracovanie a obhajobu v inom jazyku; v takom prípade musí práca obsahovať resumé v štátnom jazyku v rozsahu určenom fakultou alebo univerzitným pracoviskom. V študijnom odbore filológia a v študijných programoch zameraných na učiteľstvo cudzieho jazyka sa vypracúva a obhajuje spravidla v príslušnom cudzom jazyku.

6. Rigorózna práca musí byť výsledkom tvorivej činnosti uchádzača a nesmie neoprávnene zasiahnuť do práv alebo právom chránených záujmov tretích osôb. Uchádzač je oprávnený využívať informácie, materiály, výstupy umelej inteligencie v súlade s pravidlami univerzity a iné zdroje, ak ich pôvod v práci riadne označí. Uchádzač je povinný dodržiavať zásady akademickej integrity a práva duševného vlastníctva.

7. Uchádzač odovzdáva rigoróznu prácu prostredníctvom informačného systému univerzity. Rigorózna práca sa vkladá vo formáte Portable Document Format (.pdf) s možnosťou konverzie na čistý text.

8. Pred pripustením uchádzača k obhajobe musí byť rigorózna práca odoslaná v elektronickej forme do registra záverečných prác a na základe informácie z registra univerzita overí mieru jej originality. Odovzdaním práce na obhajobu autor súhlasí so zverejnením a sprístupnením práce verejnosti podľa zákona, bez ohľadu na výsledok obhajoby.

9. Na posúdenie rigoróznej práce, ktorá bola vypracovaná pod vedením školiteľa, vymenuje dekan alebo rektor najmenej jedného oponenta; školiteľ aj oponent vypracujú písomné hodnotenie práce. Ak práca školiteľa nemala, dekan alebo rektor vymenuje najmenej dvoch oponentov. Školiteľ aj oponenti musia byť odborníkmi v príslušnom študijnom odbore alebo v oblasti zodpovedajúcej zameraniu práce a musia mať vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa alebo jeho ekvivalent. Oponenti zároveň spĺňajú odborné požiadavky určené fakultou alebo univerzitným pracoviskom. Tým sa zabezpečí posúdenie každej rigoróznej práce najmenej dvoma odborníkmi.

10. Oponentský posudok sa vypracuje a predloží zodpovednému prodekanovi/prorektorovi v lehote do 30 dní odo dňa pridelenia práce na posúdenie. Posudky sa sprístupnia uchádzačovi najneskôr 10 dní pred konaním obhajoby a zasielajú sa do registra záverečných prác prostredníctvom informačného systému univerzity v súlade so zákonom a vyhláškou.

11. K obhajobe rigoróznej práce možno uchádzača pripustiť, ak aspoň jeden oponent alebo školiteľ odporučí prácu na obhajobu. Ak práca nie je odporučená na obhajobu, dekan alebo rektor určí na návrh predsedu rigorózneho konania ďalší postup a primeranú lehotu na jej prepracovanie.

Čl. 4
Uznávanie diplomovej práce a dizertačnej skúšky

1. Na písomnú žiadosť uchádzača môže univerzita uznať obhájenú diplomovú prácu ako rigoróznu prácu a úspešne vykonanú dizertačnú skúšku ako rigoróznu skúšku.

2. Obhájenú diplomovú prácu možno uznať ako rigoróznu prácu, ak sú súčasne splnené tieto podmienky:

   a) hodnotenie diplomovej práce vedúcim práce, hodnotenie diplomovej práce oponentom a hodnotenie obhajoby diplomovej práce boli klasifikačným stupňom A – výborne,

   b) vážený študijný priemer uchádzača za štúdium študijného programu, v rámci ktorého bola diplomová práca obhájená, nebol vyšší ako 1,30,

   c) diplomová práca svojím obsahom, rozsahom, úrovňou spracovania a zameraním spĺňa požiadavky kladené na rigoróznu prácu v príslušnom študijnom odbore.

3. K žiadosti o uznanie práce uchádzač priloží prácu, doklad o jej obhajobe a hodnotení a ďalšie podklady potrebné na posúdenie podmienok podľa odseku 2. Ak univerzita tieto podklady má k dispozícii, uchádzač ich opätovne nepredkladá.

4. Splnenie podmienok na uznanie práce posudzuje predseda rigorózneho konania, ktorý predloží dekanovi alebo rektorovi písomné stanovisko. O uznaní obhájenej diplomovej práce alebo obhájenej dizertačnej práce ako rigoróznej práce rozhoduje dekan alebo rektor.

5. Úspešne vykonanú dizertačnú skúšku možno uznať ako rigoróznu skúšku, ak predmety alebo obsahové časti dizertačnej skúšky zodpovedajú obsahovému zameraniu rigoróznej skúšky a jednotlivé hodnotené časti dizertačnej skúšky neboli hodnotené horšie ako klasifikačným stupňom C – dobre. Pri dizertačnej skúške vykonanej na inej vysokej škole sa primerane posúdi ekvivalentnosť použitého systému hodnotenia.

6. K žiadosti o uznanie dizertačnej skúšky uchádzač priloží doklad o jej úspešnom vykonaní, obsah skúšky a výsledky hodnotenia jej jednotlivých častí, ak tieto údaje nie sú univerzite dostupné.

7. Splnenie podmienok na uznanie dizertačnej skúšky posudzuje predseda rigorózneho konania, ktorý predloží dekanovi alebo rektorovi písomné stanovisko. O uznaní dizertačnej skúšky ako rigoróznej skúšky rozhoduje dekan alebo rektor.

8. Uznaním obhájenej diplomovej práce ako rigoróznej práce sa považuje požiadavka na rigoróznu prácu a jej obhajobu za splnenú. Uznaním úspešne vykonanej dizertačnej skúšky ako rigoróznej skúšky sa považuje požiadavka na vykonanie rigoróznej skúšky za splnenú. O uznaní a jeho rozsahu sa vyhotoví záznam, ktorý je súčasťou dokumentácie rigorózneho konania.

Čl. 5
Rigorózna skúška a obhajoba rigoróznej práce

1. Termín, miesto a predmety rigoróznej skúšky určí dekan alebo rektor na návrh predsedu rigorózneho konania a oznámi ich uchádzačovi v primeranom predstihu.

2. Predsedu a členov skúšobnej komisie vymenúva a odvoláva dekan alebo rektor. Právo skúšať na rigoróznej skúške majú vysokoškolskí učitelia pôsobiaci na funkčných miestach profesorov a docentov a ďalší odborníci schválení vedeckou radou univerzity alebo príslušným orgánom fakulty.

3. Skúšobná komisia má najmenej štyroch členov a je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých jej členov, najmenej však štyria členovia. O výsledku obhajoby rigoróznej práce a o výsledku jednotlivých predmetov rigoróznej skúšky rozhoduje komisia na neverejnom zasadnutí.

4. Rigorózna skúška sa spravidla začína obhajobou rigoróznej práce; po úspešnej obhajobe nasleduje ústna skúška z určených predmetov. Toto ustanovenie sa nepoužije v rozsahu, v akom bola rigorózna práca alebo rigorózna skúška uznaná podľa čl. 4.

5. Celkové hodnotenie rigoróznej skúšky je „prospel“ alebo „neprospel“. Uchádzač prospel, ak úspešne obhájil rigoróznu prácu a úspešne vykonal všetky predmety rigoróznej skúšky, prípadne ak mu boli príslušné časti uznané podľa čl. 4.

6. Ak sa uchádzač na určený termín bez riadneho a včasného ospravedlnenia nedostaví, môže dekan alebo rektor na návrh predsedu rigorózneho konania určiť, že sa termín považuje za neúspešný. Pri ospravedlnenej neúčasti sa určí náhradný termín.

7. Uchádzač, ktorý neobhájil rigoróznu prácu, môže po jej prepracovaní obhajobu opakovať najskôr po šiestich mesiacoch odo dňa neúspešnej obhajoby, zvyčajne v nasledujúcom termíne rigoróznych skúšok po odovzdaní prepracovanej práce pri dodržaní všetkých stanovených lehôt v súvislosti s vypracovaním

oponentských posudkov a administratívnych úkonov. Dekan alebo rektor môže v odôvodnenom prípade na návrh predsedu rigorózneho konania určiť skorší termín.

8. Uchádzač, ktorý neprospel z niektorého predmetu rigoróznej skúšky, môže skúšku z tohto predmetu opakovať najskôr po šiestich mesiacoch; dekan alebo rektor môže v odôvodnenom prípade na návrh predsedu rigorózneho konania určiť skorší termín.

9. Ak uchádzač neprospeje ani pri opakovaní obhajoby alebo skúšky, môže sa opätovne uchádzať o vykonanie rigorózneho konania najskôr po troch rokoch od neúspešného opakovania.

10. O priebehu rigoróznej skúšky a obhajoby rigoróznej práce sa vyhotoví protokol, ktorý podpisuje predseda a prítomní členovia skúšobnej komisie. Dokumentácia rigorózneho konania sa uchováva podľa registratúrneho poriadku univerzity a všeobecne záväzných právnych predpisov.

Čl. 6
Priznanie akademického titulu

1. Po úspešnom vykonaní rigoróznej skúšky a obhajoby rigoróznej práce, alebo po splnení príslušných podmienok ich uznaním podľa čl. 4, univerzita udelí uchádzačovi akademický titul podľa § 61 ods. 3 zákona a podľa opisu príslušného študijného odboru:

   a) v prírodovedných študijných programoch „doktor prírodných vied“ (v skratke „RNDr.“),

   b) v spoločenskovedných, umenovedných a zdravotníckych študijných programoch „doktor filozofie“ (v skratke „PhDr.“),

   c) v učiteľských študijných programoch a telovýchovných študijných programoch „doktor pedagogiky“ (v skratke „PaedDr.“),

   d) v teologických študijných programoch, okrem študijných programov v oblasti katolíckej teológie „doktor teológie“ (v skratke „ThDr.“).

2. O udelení akademického titulu univerzita vydá diplom. Skratka akademického titulu udeleného v rigoróznom konaní sa používa spôsobom ustanoveným vyhláškou.

Čl. 7
Poplatky spojené s rigoróznym konaním

1. Poplatok za materiálne zabezpečenie prijímacieho konania, za zabezpečenie rigorózneho konania a obhajobu rigoróznej práce sa určuje podľa aktuálne účinného vnútorného predpisu univerzity upravujúceho školné a poplatky spojené so štúdiom. Tento poplatok sa uhradí do 30 dní od doručenia Rozhodnutia o prijatí.

2. Poplatok za vydanie diplomu o priznaní akademického titulu absolventom magisterského štúdia, ktorí vykonali rigoróznu skúšku, sa určuje podľa aktuálne účinného vnútorného predpisu univerzity upravujúceho školné a poplatky spojené so štúdiom. Tento poplatok sa uhradí po splnení podmienok na udelenie akademického titulu.

Čl. 8
Akademická integrita, neplatnosť rigoróznej skúšky a vzdanie sa akademického titulu

1. Akademického podvodu sa dopustí účastník rigorózneho konania, ktorý predloží rigoróznu prácu, ktorá v dôsledku jeho zavineného konania nie je najmenej sčasti výsledkom jeho vlastnej a samostatnej

činnosti; tým nie je dotknuté jeho právo využívať informácie, materiály, výstupy umelej inteligencie v súlade s pravidlami univerzity a iné zdroje, ktorých pôvod v práci označí.

2. O neplatnosti rigoróznej skúšky alebo jej súčasti rozhoduje rektor za podmienok a postupom podľa § 103 a § 104 zákona, najmä ak osoba, ktorej bol udelený akademický titul v rigoróznom konaní, získala relevantnú výhodu trestným činom, dopustila sa akademického podvodu, neoprávnene použila predmet ochrany duševného vlastníctva inej osoby alebo prestala spĺňať podmienku na začatie absolvovaného rigorózneho konania z dôvodov ustanovených zákonom.

3. Fyzická osoba sa môže akademického titulu udeleného v rigoróznom konaní neodvolateľne vzdať písomným oznámením s úradne osvedčeným podpisom doručeným rektorovi univerzity. Dňom doručenia platného oznámenia stráca dotknutá osoba príslušný akademický titul a doklad o jeho udelení sa stáva neplatným.

4. Osoba, ktorá sa vzdáva akademického titulu udeleného v rigoróznom konaní, je povinná spolu s oznámením vrátiť univerzite doklad o udelení akademického titulu alebo preukázať, že ho z objektívnych dôvodov nemá; inak je oznámenie neplatné. Povinnosť vrátiť neplatné doklady po rozhodnutí o neplatnosti rigoróznej skúšky alebo jej súčasti sa riadi § 106 zákona.

Čl. 9
Prechodné a záverečné ustanovenia

1. Rigorózne konania začaté pred 10. novembrom 2026 sa dokončia podľa doterajších vnútorných predpisov upravujúcich rigorózne konanie, pokiaľ ich ustanovenia nie sú v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Rovnako sa postupuje pri prihláškach na rigorózne konanie doručených univerzite pred 10. novembrom 2026, o ktorých do tohto dňa nebolo rozhodnuté.

2. Ustanovenia čl. 4 sa neuplatňujú na konania a prihlášky podľa odseku 1. V ostatných konaniach možno podľa čl. 4 uznať len diplomovú prácu alebo dizertačnú prácu obhájenú najskôr 10. novembra 2026 a dizertačnú skúšku úspešne vykonanú najskôr 10. novembra 2026.

2. Na otázky neupravené týmto opatrením sa vzťahuje zákon č. 300/2025 Z. z. v znení neskorších predpisov, vyhláška č. 205/2026 Z. z., ďalšie všeobecne záväzné právne predpisy a vnútorné predpisy univerzity.

3. Dňom nadobudnutia účinnosti tohto opatrenia sa zrušuje Opatrenie rektora č. 4/2024 o rigoróznom konaní. Jeho použitie podľa odseku 1 tým nie je dotknuté.

4. Toto opatrenie nadobúda platnosť dňom jeho podpisu rektorom a účinnosť 10. novembra 2026.

V Prešove dňa 09.11. 2026

Dr. h. c. prof. PhDr. Peter Kónya, PhD.

rektor